

TEMATICKÉ PROGRAMY

Literární diaspora a Češi ve světě

✕ středa 13. 5.

20.00

KINO PONREPO, BARTOLOMĚJSKÁ 11, PRAHA 1

Chladný ráj

Drama, Švýcarsko, 1986, 90 min.

Režie: Bernard Šafařík, *Hrají: Nohemi Dragonné, Julius Effenberger, Berta Alig.*

Dramatický milostný příběh, inspirovaný skutečnou událostí, v němž je konfrontován obraz blahobytné švýcarské demokracie s otřásající zkušeností přistěhovalců, vystavených neúprosné azylové politice. Utečenec z východní Evropy Jan a Jihoameričanka Elba se sblíží ve švýcarském uprchlickém domově. Jejich snaha o založení důstojné společné existence je však nemilosrdně drcena mašinérií azylového řízení. Snímek vyvolal po svém uvedení ve Švýcarsku živou diskusi v tisku i v parlamentu. Sám režisér byl terčem mnoha politických útoků a zkoumalo se, zda neporušil zákon, zejména ve věci nabádání ke skrývání uprchlíků. Filmová kritika však přijala Chladný ráj příznivě a věnovala mu obsáhlé komentáře.

Film uvede autor scénáře, spisovatel Jaroslav Marek-Vejvoda.

ko Selo a Banát) a Bulharsku (Vojvodovo) očima Michala Pavláška. Více informací na str. 82.

[*Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.*

13.00–13.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

Miroslav Krupička – prezentace webu krajane.net

Krajanský web Radia Praha už řadu let vytváří platformu pro spojení zahraničních Čechů s veřejností v Česku, přináší aktuální informace a reportáže o dění v českých komunitách ve světě, rozhovory se zajímavými osobnostmi exilu i krajany v místech, kde žijí už po generace.

[*Český rozhlas – Radio Praha a Svět knihy, s.r.o.*

13.30

LEVÉ KŘÍDLO

Československý ústav zahraniční

Vernisáž k výstavě, která představí historii a současnou činnost Československého ústavu zahraničního pro krajany, krajanské spolky a české školy ve světě.

[*Československý ústav zahraniční a Svět knihy, s.r.o.*

14.00–14.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA – PRÁVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Československý ústav zahraniční

Přednáška předsedy Československého ústavu zahraničního Jaromíra Šlápoty představí historii a současnou činnost ČSÚZ pro krajany, krajanské spolky a české školy ve světě. Současně bude během celého veletrhu probíhat výstava. Vernisáž výstavy v 13.30 hod v levém křídle.

[*Československý ústav zahraniční a Svět knihy, s.r.o.*

✕ čtvrtek 14. 5.

10.30–11.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

Krajané v cizině – promítání filmů

Etnologického ústavu AV ČR

Filmy přinášejí pohled na život Čechů v Srbsku (Čes-

14.00–14.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KRÍDL0

Kniha jako zcela jedinečný nástroj k zachování českého jazyka v zahraničí – prezentace Lucie Boucher Slavíkové

Četba je ideálním prostředkem k rozvíjení a udržení jakéhokoliv cizího jazyka. Zároveň je každá kniha, přečtená a pochopená v originále, otevřenými dveřmi k porozumění další kultury. I proto je výchova ke čtenářství pilířem výuky češtiny v Českých školách bez hranic. I když čeština není pro bilingvní žáky těchto škol cizím jazykem, ale řečí, kterou mluví většinou alespoň jeden z rodičů, je potřeba ji dále šlechtit a rozvíjet. A čtení v češtině je neodmyslitelnou součástí tohoto úsilí.

[Svět knihy, s.r.o.

17.00–17.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KRÍDL0

Češi v zahraničí v historickém přehledu a z pohledu současné ČR – od vystěhovalectví, přes exil k moderní diaspoře

Stanislav Brouček (Etnologický ústav AV ČR) a Tomáš Grulich (Stálá komise pro krajany žijící v zahraničí, Senát ČR) představují historické etapy českého vystěhovalectví. Věnují se vztahům Československa a České republiky ke krajanům od roku 1918 do současnosti a problematice důstojného vztahu státu k zahraničním Čechům.

[Svět knihy, s.r.o.

MIMO VÝSTAVIŠTĚ**17.30**

KINO PONREPO, BARTOLOMĚJSKÁ 11, PRAHA 1

Psí dostihy

Komedie, Švýcarsko, 1983, 90 min.

Režie: Bernard Šafařík, Hrají: Pavel Landovský, Antonín Pražák, Vlastimil Třešňák, Hans Bachmann, Josef Charvát.

Bernard Šafařík se v exilu zařadil mezi tvůrce, kteří svou zkušenost s opuštěním domova transformovali do vyprávění naplněného pocitem vykořenění a hledání nové identity. K filmu se dostal až ve Švýcarsku, kam odešel roku 1967. V Basileji nejdříve studoval literaturu a filosofii, poté pracoval v rozhlasu a televizi, kde připravoval dokumenty o umění. Na svém prvním celovečerním filmu *Psí dostihy* spolupracoval se spisovatelem Jaroslavem Vejvodou, jenž scénář později pojednal jako filmovou povídku *Honička* (s podtitulem *Filmová satira ze života uprchlíků*), která roku 1985 vyšla u manželů Škvoreckých v *Sixty-Eight Publishers* v Torontu. Hrdinou tragikomického vyprávění je malíř Rek (Josef Charvát), jenž se protlouká v Basileji jako příležitostný malíř plakátů a portrétista psích miláčků „lepší“ společnosti. Naproti tomu jeho kamarád Láda Lapák (Pavel Landovský) se v novém prostředí pohybuje mnohem úspěšněji (ožení se a založí si firmu), často však ztrácí sebeúctu a vědomí hodnot. Konfrontace dvou životních stylů zde není

vedena jen v linii Češi a Švýcarsko a Češi žijící ve Švýcarsku, ale též čeští emigranti a Češi, žijící ve vlasti: hlavní hrdiny navštíví manželský pár, jenž před deseti lety odmítl – na rozdíl od nich – opustit vlast. Šafaříkova poetika má blízko k veristické tradici českého filmu 60. let. *Psí dostihy* vznikaly v amatérských podmínkách a se značnými finančními obtížemi. Právě to však posílilo jejich autentičnost, stejně jako kombinace herců s neherci. Upřímná výpověď o životě v exilu získala mnohá mezinárodní ocenění. **Film uvede jeden z tvůrců, spisovatel Jaroslav Marek-Vejvoda.**

× pátek 15. 5.**10.20–11.50**

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KRÍDL0

České kořeny ve Vídni – dokumentární film s besedou

Díl z cyklu o životě českých menšin ve světě. Jak žijí Češi v metropoli, která bývala kdysi i naším hlavním městem a v době totality i útočištěm české emigrace? Pestrá mozaika nahlíží do několika rodin, do české školy i českého divadla s téměř 130 letou tradicí. Hostem besedy je Rudolf Cainer z Vídně, autor knihy *Žulový Stalin*.

[Český dialog

13.00–13.50

KOMORNÍ SÁL – PRAVÉ KRÍDL0 (BALKON VLEVO)

Česká inteligence v Holandsku

Setkání s paní Věrou Ebels a profesorem Hanušem Rennerem, kteří se úspěšně uplatnili v univerzitním prostředí po své emigraci do Holandska. V rozhovoru s Petruškou Šustrovou se podělí o své zážitky z osobního i profesního života.

[Svět knihy, s.r.o.

14.00–14.50

AUTORSKÝ SÁL – LEVÉ KRÍDL0

25 let Českého dialogu

Český dialog nás od roku 1990 spojuje s krajany na všech kontinentech. Původně v tištěné podobě, nyní jako internetový magazín na téma Češi ve světě. Co se skrývá za čtvrtstoletou historií jediného časopisu u nás, který je zaměřen na téma Češi v zahraničí?

[Český dialog

16.00–16.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KRÍDL0

Čeští autoři v cizině

Setkání se spisovatelem Janem Novákem a Patrikem Ouředníkem. Moderuje Jiří Podzimek.

[Svět knihy, s.r.o.

16.00–16.50 MALÝ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLŮ (BALKON VLEVO)**Kde domov můj?**

aneb Hledání domova v textech českých exilových autorů několika generací. Studenti Literární akademie a jejich pedagogové čtou z textů českých exilových autorů a diskutují o fenoménu exilu z různých perspektiv.

[*Literární akademie (International ART CAMPUS Prague, s. r. o.)*]

17.15–17.45

L 402 – LEVÉ KŘÍDLŮ

Karel Richter: Historické drama volyňských Čechů – autogramiáda

Historie volyňských Čechů je příběhem plným dramatických zvratů, hrdinství i tragédií. Autor ve své knize spojil fundovaný pohled historika a zároveň člověka, který mnoho Volyňských Čechů osobně poznal a mohl tak využít jejich svědectví.

[*Nakladatelství Epocha*]

18.00–18.50 SÁL ROSTEME S KNIHOU – PRAVÉ KŘÍDLŮ**Čeští Eskymáci čili Jak se žije v Grónsku**

Grónsko je pro lidi jen led a sníh. Skutečnost je ale docela jiná. Svě o tom vědí manželé Alena a Jaroslav Klempířovi, čeští Eskymáci. Společně vám představí skutečné Grónsko, jeho obyvatele a také svoji knihu *Grónsko – Ostrov splněné touhy*.

[*Olympia*]

18.00–18.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLŮ

I. díl Rozhovorů s krajany uvede M. Štráfěldová

Výběr pořadů z archivu Radia Praha představí nejvýznamnější české spisovatele v exilu, např. básníky Františka Listopada, Ivana Jelínka a Petra Krále či prozaičky Josefa Škvoreckého a Zdeny Salivarovou, Arnošta Lustiga pohledem jeho dcery Evy, Jana Beneše, Otou Ulíče nebo Jana Nováka.

[*Český rozhlas – Radio Praha a Svět knihy, s.r.o.*]

MIMO VÝSTAVIŠTĚ**20.00**

KINO PONREPO, BARTOLOMĚJSKÁ 11, PRAHA 1

Žena bližního svého

Drama / Krimi, USA, 1951, 77 min.

Režie: Hugo Haas, *Hrají:* Cleo Moore, Hugo Haas, Robert Knapp.

Tragický příběh o žárlivosti, nevěře a krvavé mstě se odehrává na moravském venkově 19. století. Postarší soudce se snaží nastražit past na milence své ženy tak, aby na něj padla vina za vraždu jednoho z vesničanů.

Před projekcí filmu proběhne prezentace knihy Milana Haina „Hugo Haas a jeho (americké) filmy“, která sleduje tvůrčí život slavného českého herce a režiséra v americkém exilu a dopodrobna se zabý-

vá snímky, které zde natočil v 50. letech. Autor také pronese krátký úvod o Haasově americké tvorbě a filmu samotném.

✕ sobota 16. 5.**10.30–11.50**

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLŮ

Krajané v cizině – promítání filmů Etnologického ústavu AV ČR

Filmy přináší pohled na život Čechů v Srbsku (Česko Selo a Banát) a Bulharsku (Vojvodovo) očima Michala Pavláška. Více informací na str. 82.

[*Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.*]

11.00–12.20

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLŮ

Soňa Červená, Jiřina Rybáčková a Iva Procházková – beseda

Každá z nich opouštěla totalitní Československo v jiné době, od února 1948 až po 80. léta. Co pro ně bylo těžší – odchod z domova či návrat zpět? A co jim život v exilu dal a co naopak vzal? Milena Štráfěldová se na to zeptá tří mimořádných žen – operní pěvkyně Soni Červené, redaktorky a publicistky Jiřiny Rybáčkové a spisovatelky Ivy Procházkové.

[*Svět knihy, s.r.o.*]

12.00–12.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLŮ

II. díl Rozhovorů s krajany uvede M. Krupička

Výběr pořadů z archivu Radia Praha se zaměří na to, jak čeští spisovatelé vnímali svůj život v exilu. Zazní pořady a rozhovory s Otou Ulíčem, Jaroslavem Krejčím, Zdeňkem Sloukou, Benjaminem Kurasem nebo Zdeňkem Primusem. Přiblížíme i exilová periodika: Pelikánovy *Listy* nebo *Americké listy*, které vydával Petr Bísek.

[*Český rozhlas – Radio Praha a Svět knihy, s.r.o.*]

14.00–15.30

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLŮ

České kořeny ve Švýcarsku – dokumentární film s besedou

Díl z cyklu, v němž vznikly již tři filmy na téma „Jak žijí Češi v zahraničí, kteří odešli v době totality“. Co jim emigrace vzala a co dal život v zemi, v níž našli nový domov? Jak své rozhodnutí hodnotí dnes a jaké jsou jejich kontakty s domovem? Hostem besedy je Blanka Kubešová, úspěšná exilová spisovatelka žijící ve Švýcarsku.

[*Český dialog*]

16.00–16.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLŮ

Čeští literáti v exilu – dvojí vstup do kontextu tvorby

Stanislav Brouček, autor několika projektů věnova-

ných otázkám exilu a životu českých krajanů v zahraničí, uvádí setkání s Petrem Bískem (USA/ČR), Lubomírem Martínkem (Francie/ČR) a Jaroslavem–Markem Vejvodou (Švýcarsko/ČR) na téma dvojí adaptace – emigrace a návrat.

[Svět knihy, s.r.o.

16.00–16.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

Krajané v cizině – promítání filmů Etnologického ústavu AV ČR

Filmy přinášejí pohled na život Čechů v Srbsku (Česko Selo a Banát) očima Michala Pavláška. Více informací na str. 82.

[Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.

17.00–17.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA – PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Svobodný prostor jazyka

Setkání s Patrikem Ouředníkem, laureátem Státní ceny za literaturu 2014, a autorské čtení. Moderuje Jiří Pelán.

[Svět knihy, s.r.o.

17.00–17.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

III. díl Rozhovorů s krajanu uvede M. Štráfeldová

Specifické místo v české literární tvorbě v exilu mají spisovatelky. K těm nejvýznamnějším, které archiv Radia Praha připomene, patří Věra Linhartová, Sylvie Richterová, Viola Fischerová, Libuše Moníková nebo Alena Wagnerová a Jindra Tichá. Z mladších autorek, které žijí a tvoří v zahraničí, představíme Milenu Odu nebo Kateřinu Janouchovou.

[Český rozhlas – Radio Praha a Svět knihy, s.r.o.

18.00–18.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

Krajané v cizině – promítání filmů Etnologického ústavu AV ČR

Filmy přinášejí pohled na život Čechů v Bulharsku (Vojvodovo) očima Michala Pavláška. Více informací na str. 82.

[Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.

X neděle 17. 5.

11.00–11.50

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

IV. díl Rozhovorů s krajanu uvede M. Štráfeldová
Závěrečný díl z archivu Radia Praha se věnuje v Čechách méně známým exilovým autorům, jako jsou Jaroslav a Jan Drábekovi, Karel Brušák, František Hešík, Marek Slouka, Tomáš Bísek nebo Zdenka Fantlová. A také významnému překladateli českých spisovatelů do ruštiny Olegu Malevičovi.

[Český rozhlas – Radio Praha a Svět knihy, s.r.o.

12.30–14.00

SÁL AUDIOVIZE – LEVÉ KŘÍDLO

České kořeny ve Švédsku – dokumentární film s besedou

Díl z cyklu České kořeny, v němž vznikly již tři filmy na téma „Jak žijí Češi v zahraničí, kteří odešli v době totality“. Co jim emigrace vzala a co dal život v zemi, v níž našli nový domov? Jak své rozhodnutí hodnotí dnes a jaké jsou jejich kontakty s domovem?

[Český dialog

13.00–13.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA – PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Sylvie Richterová a její nový román

Setkání se známou spisovatelkou uvede redaktor Jan Šulc z nakladatelství Torst.

[Svět knihy, s.r.o.

13.00–14.00

P 208 – PRAVÉ KŘÍDLO

Pavel Kantorek – autogramiáda

Známý kreslíř a spisovatel bude podepisovat tituly plné vtipů, mimo jiné také novinku *Lék na manželství*. Nenechte si ujít setkání s Pavlem Kantorkem, který žije v Kanadě a do ČR přijíždí jen jednou za rok!

[Albatros Media a.s.